

≡ Eesti
≡ Kontsert

SÄRAV ALGUS

Steinway gala

admirals

**Eesti Kontserdi
hooaja peatoetaja**

**Ole oma
finantsmaailma
dirigent!**

admirals.com

T 16. APRILL 2024 19.00 Pärnu kontserdimaja suur saal

SÄRAV ALGUS

Steinway gala

Age Juurikas
Sten Heinoja
Sten Lassmann
Mark Aksel Meri
Raimond Busch

Head kontserdikülastajad ja muusikaarmastajad!

KAVA

Eesti Kontserdi juhatuse liikmena on mul suur au ja rõõm tervitada teid täna Pärnu kontserdimajas, kus me tähistame ajaloolist hetke meie organisatsiooni jaoks. Tänaõhtune kontsert on eriline mitmel moel, sest esmakordselt Eesti Kontserdi pika ja väärrika ajaloo jooksul oleme saanud soetada endale uhiuue Steinway klaveri oma säästudest.

See on mitte ainult muusikariist, vaid sümbol meie püüdlustest ja saavutustest kunsti toetamisel. Varem oleme pidanud riigilt toetust paluma ja kannatlikult ootama, kuid täna seisab siin laval midagi erakordselt erilist – klaver, mille valisime välja otse Steinway tehasest.

Rõõm on ka selle üle, et esimest korda ajaloos saab Pärnu kontserdimaja endale otse tehasest saabunud kontsertklaveri. Varasemas praktikas on uued pillid leidnud kodu Estonia kontserdisaalis ning teistesse kontserdimajadesse on kolinud varem Tallinnas kasutatud muusikariistad. Pärnu kontserdimaja jaoks on seega saabunud ajalooline hetk ning kõik pärnakad on lahkelt oodatud kontserdimajja, et tervitada kodusaalis uhiuut ja läikivat musta iludust.

Südamlik tänu kuulub ka meie tunnustatud pianistidele Sten Lassmannile ja Mihkel Pollile, kes käisid Steinway tehases klaverit valimas, ning meie andekale klaverihäälestajale Andres Leesikule, kes andis hindamatu eksperdipanuse tagamaks, et meie uus klaver oleks tõepoolest parimatest parim.

Soovin Pärnu kontserdimaja publikule kauneid elamusi ning uuele klaverile pikka iga, laulvat kõla ning head muusikat nautivat publikut!

Tänan teid, et olete osa sellest ajaloolisest hetkest ja muusikalisest rännakust koos meiega! Ilusat säravat algust!

Kertu Orro
Eesti Kontserdi juht

Katri Rebane (*1972)

„Klaveriloomade karneval“ klaveriõpikust „Klaveriloomad. Väikesed käpad“
3. osa

Mark Aksel Meri (õp Imbi Haugas)

Lepo Sumera (1950–2000)

„Pala aastast 1981“

Sten Heinoja

Claude Debussy (1862–1918)

„Suite Bergamasque“ / „Bergamasque'i süit“ L. 75 (1890/1905)

nr 3 „Clair de lune“ / „Kuuvalgus“

Raimond Busch (õp Toivo Traks)

Fryderyk Franciszek Chopin (1810–1849)

Ballaad nr 1 g-moll op. 23 (1831–1835)

Sten Lassmann

Karol Szymanowski (1882–1937)

„Métopes“ / „Metoobid“ („Kolm poeemi klaverile“) *op.* 29 (1915)

1. „Lîle des Sirènes“ / „Sireenide saar“
2. „Calypso“ / „Kalypso“
3. „Nausicaa“ / „Nausikaa“

Age Juurikas

Johannes Brahms (1833–1897)

Kaks rapsoodiat *op.* 79 (1879)

nr 2 g-moll (*molto passionato, ma non troppo allegro*)

Sten Lassmann

Ludwig van Beethoven (1770–1827)

Sonaat nr 21 C-duur *op.* 53 „Waldstein“ (1804)

I *Allegro con brio*

Sten Heinoja

Kontsert on ühes osas ligikaudse kestusega 1 tund.

Pianist, klaveripedagoog ja helilooja **Katri Rebane** on andnud erilise panuse noorte klaveriõppurite repertuaari. „Arvatakse küll, et lastele on lihtsam muusikat luua, kuid tegelikult on vastupidi. Sa pead lastele loodavasse kogu hinge sisse panema, sest kui see neile huvi ei paku, lähevad nad lihtsalt minema,“ on tähendanud helilooja. Ühes kunstnikust õe Kerstin Hallikuga leiutas ta nn klaveriloomad – lõbusad ja fantaasiarikkad tegeled, nagu näiteks kirp Kunnar, põdrapull Priidik ja krabi Kalmer, kes innustavad lapsi klaverit mängima. Katri Rebane on muusika abil andnud klaveriloomadele iseloomu, Kerstin Hallik aga välimuse. „Nad on nagu inimesed meie keskelt, igaüks oma kiiksuga. Heas mõttes kiiksuga. Aga sellised veidi veidrad tegeled viivadki ju elu edasi ja muudavad maailma,“ on öelnud Katri. Klaveriloomade väljaannete hulka kuuluvad klaveriõpikud, noodiraamatud, CD-d ning jutu- ja audioraamatud.

„**Klaveriloomade karneval**“ on pärit klaveriõpikust „Klaveriloomad. Väikesed käpad“ 3. osa, mille eessõnas lubab autor, et koos klaveriloomadega klaverimängu avastav laps ei viska oma klaverit kunagi aknast välja ega hakka pillimängu vihkama. Vastupidi! Klaveriloomade käekõrval õpib muusikat mõistma, armastama ja seda ise looma!

Varalahkunud helilooja **Lepo Sumera** oli üks säravamaid isiksusi eesti muusikas. Ta õppis kompositsiooni Tallinna Muusikakeskkoolis Veljo Tormise juures ning Tallinna Riiklikus Konservatooriumis prof Heino Elleri viimase õpilasena, jätkates pärast Elleri surma 1970. aastal Heino Jürisalu käe all. Sarnaselt Elleriga kirjutas Sumera esmajoonel instrumentaalmuusikat – tema loomingus on kesksel kohal kuus sümfooniat, ent helilooja žanriline amplituud ulatub lavamuusikast kuni väikeste klaveripalade ja eksperimenteeriva arvutimuusikani. Ta kasutab oma teostes rohkesti erinevaid kompositsioonitehnikaid: dodekafooniat, modaalsust, kollaažitehnikat, minimalismi, aleatoorikat, samuti elektroakustilisi võimalusi.

„**Pala aastast 1981**“ on ilmselt üks Sumera enimmängitud teoseid. Kõige enne oli – autori tunnistust mööda – just meloodia, pikk, otsekui lõpmatusse pürgiv motiiviahel, mis kasvab välja ühestainsast helist ja lahustub viimaks diatoonilises helireas. Muutumatu tikuva Alberti bassi ühendamisega parema käe muutuva partiiga tekib üha uute finessidega rütmimuster. „Pala aastast 1981“ on Sumera loomingus mitmeti oluline. Sellest kasvas välja 1. sümfoonia (samuti 1981), ent see tähistas ka stiilipööret: alates sellest valitses Sumera muusikas peaaegu 1980. aastate lõpuni diatoonika ühes korduste tehnikaga, millel on sarnasusi USA minimalistide omaga.

Prantsuse muusikalise impressio-
nismi rajaja **Claude Debussy**
sai hariduse Pariisi konser-
vatooriumis, kus esialgu otsustas
pianistikarjääri kasuks, kuid
õppis hiljem kompositsiooni.
Helilooja ütles küll selgelt välja,
et ei pea ennast impressionistiks,
ent tema isikupärase helikeele
väljaarendamine osutus muusika
tulevikusuuna suhtes sama
tähtsaks kui impressionistide
teosed 20. sajandi kunstile. „Nagu
hea ja väljakujunenud maitsega
maalikunstnik oma värviprismaga,
nii mõistab ta, kuidas segada kokku
harmooniad ja kõlavarjundid,“ on
öelnud Debussy kohta prantsuse
kriitik Gaston Carraud.

Olles ühtaegu nii pianist kui ka
helilooja, on klaveril Debussy
loomingus eriline koht. Kogu
loometee vältel kirjutas ta sellele
pillile miniatuure, mis leidsid koha
klaverirepertuaari kullafondis. Tema
esimene suurem klaveriteos „**Suite
Bergamasque**“ pärineb 1890.
aastast, ent kui oopus 1905. aastal
trükkis ilmus, oli autor selle põhjalikult
ümber töötanud. Neljaosalise süüdi
kõige tuntum lugu on kolmas,
pealkirjaga „**Clair de lune**“
(„**Kuuvalgus**“), mida esitatakse
sageli iseseisva klaveripalana. See
Paul Verlaine'i samanimelisest
luuletusest inspireeritud poeetiline
helimaaling on impressionistliku
muusikakunsti üks kõige ilmekamaid
näiteid.

Fryderyk Chopini võib pidada uue
suuna rajajaks klaverimängus.
Saabunud 1831. aastal Pariisi, võitis
ta kiiresti Euroopa ühe parima
klaverikunstniku reputatsiooni.
Ameerika pianist ja pedagoog
Barbara Nissman on öelnud, et
Chopinil õnnestus saavutada see,
mis näis võimatu löökpillil: ta
omandas maagilise ande laulda
klaveril. See instrument, mida poola
virtuoos ülima meisterlikkusega
valdas, on esindatud kõigis tema
ligi paarisajast teoses, enamasti
soolopillina, ent ka kombinatsioonis
orkestri, tšello ja vokaaliga.

Chopini neli ballaadi on
muusikaajaloos samavõrd uus ja
julge sõna nagu tema poloneesid
ja masurkad. Ballaadi žanriline
määratlus on tulnud muusikasse
rahvaluulest ja ilukirjandusest.
19. sajandi algul hakkasid levima
vokaalballaadid (tuntum neist on
Schuberti „Metshaldjas“). Chopin
oli esimene, kes tõi ballaadižanri
instrumentaalmuusikasse. Tema
ballaadid on ulatuslikud palad, mida
iseloomustab muusikaliste kujundite
lai ring ja sümfooniline arendus.
Helilooja ise on oma ballaadide
inspireerijatena esile toonud
Mickiewitzi ja Stowacki.

Ballaad nr 1 g-moll op. 23, mida
on nimetatud „Chopini hinge odüs-
seiaks“, pärineb ajavahemikust
1831–1835 ning on helilooja
biograafide oletust mööda loodud

Adam Mickiewitzi poemi „Konrad
Wallenrod“ mõjul. Teos kirjastati
1836. aasta juunis ning see kannab
pühendust parun Stockhausenile,
Hannoveri suursaadikule
Prantsusmaal.

Poola kaasaegse muusika isaks
peetud **Karol Szymanowski**
on sillaks Chopini ja 20. sajandi
uue põlvkonna komponistide –
Penderecki, Górecki ja Lutoslawski
– vahel. Heliloojana saavutas ta
tunnustuse esmalt väljaspool
kodumaad ning alles hiljem
Poolas. Klaverimäng ja -looming
olid lahutamatu osa Szymanowski
muusikuteest. Ta asus seda pilli
õppima 7-aastaselt ning juba
teismelisena kirjutatud esimene
klaverioopus (9 prelüüdi *op.1*)
äratas sellise korüfee nagu
Artur Rubinsteini tähelepanu.
Szymanowskist kujunes
võimekas pianist, kelle jaoks oli
klaver asendamatu kaaslane ka
komponeerimisprotsessi ajal.

1915. aastal loodud „**Métopes**“
(„**Metoobid**“) **op. 29** on
kolmest poeemist koosnev
klaveritsükkel, mille pealkiri viitab
arhitektuurielemendile: metoop
täheleb dooria stiilis templi friisil
asetsevat plaati, mida kaunistavad
sageli kreeka mütoloožiast
võetud stseenid. Szymanowski
on ammutanud inspiratsiooni
Sitsiilia Selinunte templi kuulsatest

metoopidest, mida ta nägi Palermo
Rahvusmuuseumis neli aastat
varem. Helilooja kujutab oma
tsükklis Odüsseuse kolme seiklust
võrgutavate naistegelastega
tema pikal koduteel. Esimeses
osas („**Sireenide saar**“) peab
Odüsseus ja tema laevameeskond
mööduma linnu keha ja naise peaga
sireenidest, kelle peibutava laulu
tõttu varitseb neid oht karidele
sõita. Teises osas („**Kalypso**“) satub
Odüsseus Ogygia saarele nümfi
Kalypso juurde, kes hoiab teda
seitse aastat vangis, ahvatledes
kangelast surematuse kingitusega.
Viimases osas („**Nausikaa**“) kohtub
Odüsseus faiaakide kuninga tütre
Nausikaaga, kelle abiga õnnestub tal
taas koduteele asuda. „Metoopide“
muusikaline keel kõneleb Debussy
ja Raveli mõjust, mille alla
Szymanowski teose loomisajal oli
sattunud.

Johannes Brahms, kes on
jäädvustanud oma nime
muusikaajalukku eelkõige
sümfonistina ning „Saksa reekviemi“
ja suurepärase kammerteoste
autorina, tunnistas kord oma
sõbrale ja hingesugulasele Clara
Schumannile, et tunneb end
koduselt üksnes klaverimuusikat
komponeerides. Alustanud oma
muusikuteed pianistina, kirjutas
Brahms klaveriteoseid kogu
heliloojate vältel – kõige suurema
populaarsuse on pälvinud tema

„Ungari tantsud“ neljale käele, ent ta oopuste seas leidub sonaate, skertsosid, ballaade, fantaasiaid, rapsoodiad, etüüde, valsse, variatsioone jpm.

Kaks rapsoodiat op. 79 on dramaatilised teosed helilooja küpsest loominguajast. Ta kirjutas need 1879. aasta suvel Pörschachis Wörthi järve ääres – seda maalilist Austria kuurorti, kus helilooja veetis kolm loominguajast viijakat suve (1877–1879), on ta iseloomustanud kui paika, kus õhk on sedavõrd täis meloodiaid, et tuleb olla ettevaatlik, et mitte nende otsa komistada.

Rapsoodiad *op. 79* ilmusid trükis 1880. aastal pühendusega autori endisele klaveriõpilasele ja amatöörheliloojale Elisabeth von Herzogenbergile, kelle kodu oli Brahmsi austajate kogunemiskohaks. Nagu võib lugeda Brahmsi ja Elisabeth von Herzogenbergi kirjavahetusest, oli pühendusesaaja helilooja žestist väga liigutatud ning just tema ettepanekul said need nimetuse „rapsoodiad“ (autor ise nimetas neid algul neutraalse pealkirjaga „Klavierstücke“). Rapsoodiates *op. 79* tuleb esile helilooja oskus liita ühte romantismiaja vaimus ja klassikaline vormiselgus.

Ludwig van Beethoveni muusika seisab sillana klassitsismi- ja romantismiajastu vahel. Ta kasvas üles ajal, mil Mozarti karjäär oli jõudnud haripunkti ning suri, kui tõusid esile Liszt, Chopin ja Mendelssohn. Heli-loomingu kõrval oli Beethoveni elus samavõrd kaalukas pianistikarjäär: oma mänguvõimete näitamiseks kirjutas ta enda tarbeks viis klaverikontserti, samuti hulgaliselt muusikat sooloklaverile.

Tema tähtsaimaks klaverižanriks on kahtlemata sonaat. Autori 32 klaverisonaati peegeldavad kujukalt tema loominguajast arenguteed, olles suunanäitajaks ühest sajandist teise ja ühest ajastust järgmisesse. Sonaadid olid Beethoveni jaoks justkui muusikaline laboratoorium, kus ta katsetas oma kõige julgemaid loominguajast visioone.

Sonaat nr 21 C-duur op. 53 „Waldstein“ (1804), mis sündis kõrvuti tema 3. sümfooniaga („Eroica“), on näide helilooja nn heroilise loominguajast muusikast. Teos on saanud hüüdnime pühendusest krahv Ferdinand von Waldsteinile, kes oli Beethoveni esimene patroon, võimaldades tal 1792. aastal asuda õppima Haydni juurde Viini. Sonaati nr 21 tuntakse ka pealkirjaga „Aurora“ („Päikesetõus“). Selle sonaadiga eemaldus Beethoven klassikalisest klaveristiilist, luues täiesti uusi kõlasid ja struktuure. Tegemist pole enam amatöörile jõukohase teosega;

sonaadi tehnilised nõuded on viidud pianistlike võimete piirialale. Teose dünaamiline skaala on äärmiselt laiaulatuslik, värvigamma paeluv ja mitmekihiline, lähenedes orkestraalsele kõlapildile. Ehk sellepärast ongi Beethoveni biograaf Wilhelm von Lenz kirjeldanud „Waldsteini sonaati“ kui „heroilist sümfooniat klaverile“.

Evelin Kõrvits

Klaveri väljavalimise meeskond

Sten Lassmann

Ma olen väga tänulik võimaluse eest osaleda Pärnu kontserdimaja uue Steinway kontsertklaveri väljavalimisel Hamburgis, kus valmivad parimad instrumendid kõikide maailma juhtivate kontserdisaalide jaoks. Kümnekonnast pillist, mis meile valikuks olid ette antud, on see pill kindlasti kõige parem.

Temas on esindatud nii jõud kui ka sära, mida suures saalis ning orkestri ees soleerimine instrumendilt nõuavad, samuti ka Steinway klaveritele omane kõlasügavus, tundlikkus ning kõikide registrite ühtlus. Uue pilliga lisandub Pärnu kultuuriellu uus kõlaline tase, mis mõjub innustavalt kõigile külas käivatele tipp-pianistidele ja ei jää märkamata ka kontserdipublikule.

Mihkel Poll

On suur rõõm, et Pärnu kontserdimaja suurde saali, Eesti ühte parima akustikaga kontserdisaali saabub kauaoodatud uus tipptasemel Steinway kontsertklaver. Hea instrument annab pianistile väljendusvabaduse ning võimaldab tal tuua kuulajani kõik selle, mida ta soovib, suudab ja muusikas tunnetab.

Väljavalitud kontsertklaver on sädeleva kõla, avara kõladiapasooni ning tundliku mehhaanikaga, sobides ühtviisi hästi nii solo-kontsertideks kui ka orkestri ees soleerimiseks. Olen veendunud, et see inspireerib klaverikunstnikke nii kodu- kui ka välismaalt pakkuma publikule unustamatuid muusikaelamusi.

Andres Leesik

Mina hindasin klaverit välja valides kõlaomadusi. Pika häälestajatöö käigus on tulnud kogemus ja ma tean, missugust karakteristikat iga üksiku klahvivajutuse puhul oodata. Klaveri juures on oluline, kuidas ta vastab sõrmelöögile ja missugune hääel sealt välja tuleb. Tähtis on seejuures mitte ainult iga üksiku klahvi tekitatud hääel, vaid tervikmulje. Meie väljavalitud pilli puhul oli see väga hea.

Steinway klaveritel on pikk ja kuulsusrikas ajalugu. Kui räägitakse klaverist, siis sageli mõeldaksegi just Steinwayd. Selle erilise loovad mitmed asjaolud – kvaliteetne ja pikaajaline töö, aga ka hea reklaam ja usaldus, mis väärrika ettevõtte vastu on tekkinud. Steinway klaverite

kõlapilt on nüansirikas, pillid on tundlikud, laulva kõla ja volüümika helikeelega. Mina ootangi pillilt ennekõike seda, et ta hakkaks laulma ja kannaks võimalikult pikalt.

Steinway tehases tehti meile ka väike ekskursioon ja nii saime osa legendaarsete klaveriehitajate mõtteviisist ning nägime, kuidas pillid valmivad. Kõige tähtsam, millest kõik algab, on materjal, materjal ja veel kord materjal. Sinna juurde peensusteni läbimõeldud detailid ja ülimalt kvaliteetne töö. Just sellise hoole ja pühendumusega on valminud ka see klaver, mis rõõmustab nüüd Pärnu kontserdimajas musitseerivaid pianiste ja kontserte kuulavaid muusikasõpru.

Mark Aksel Meri. Foto: erakogu

Mark Aksel Meri teab, et klaver on esimene instrument, mida peaks oskama mängida, ühtlasi oli see ka esimene pill, mida ta tahtis õppida. Peale klaverimängu meeldib talle sõita rulaga ning ka lumelauaga. Tulevikus soovib Mark Aksel õppida mängima basskitarri ja proovida surfata.

Raimond Busch alustas klaveriõpingutega 9-aastaselt õpetaja Maimu Partsi juhendamisel. Õpingute käigus on ta õppinud mõndagi nii muusika kui ka iseenda kohta. Kõik noodid on käeulatuses ja viise, kuidas neid eneseväljendamiseks kasutada, on lõpmatu arv.

Raimond Busch. Foto: erakogu

Age Juurikas on orkestraalse ja sugestiivse esitluslaadiga soolopianist ning kammermuusik, kes ühendab endas Euroopa ja Venemaa klaverimängu traditsioone. Samuti on ta kirklik pedagoog, kes õpetab nii Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias kui ka Tallinna Muusika- ja Balletikoolis.

Juurikas on esinenud nii solisti kui kammermuusikuna mitmete tuntud interpretidega Euroopas ja Põhja-Ameerikas, soleerinud orkestrite ees nagu ERSO, Läti Riiklik Sümfooniaorkester ja Leedu Riiklik Sümfooniaorkester koostöös dirigentide Neeme Järvi, Kaspars Putniņši, Arvo Volmeri jpt-ga.

Age Juurikas. Foto: Sadu-Triste Juurikas

Talle on omistatud väärikaid auhindu nii Eesti kui ka rahvusvahelistel konkurssidel, lisaks Neeme Järvi nimeline preemia (2003) ja Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia (2014).

Age Juurikas alustas klaveriõpinguid Tallinna Muusikakeskkoolis (prof Toivo Nahkur) ning jätkas Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias (prof Peep Lassmann), täiendades end ka välismaal, sealhulgas Sibeliuse Akadeemias, Karlsruhe Muusikakõrgkoolis ja Moskva Tšaikovski-nimelises konservatooriumis. Praegu täiendab ta end Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia doktorantuuris.

Tema lemmikrepertuaari kuuluvad 20. sajandi I poole teosed ning ta on tuntud kaasaegse muusika esitaja, kes teeb koostööd mitmete heliloojatega. Viimastel aastatel on ta osalenud mitmetes suuremahulistes kaasaegse muusika projektides, nagu Grisey „Vortex temporum“, Stockhauseni „Mantra“ ning Toivo Tulevi klaverikontserdi „Nada“ ja Tatjana Kozlova-Johannese klaverikontserdi „Blow your house down“ esiettekanded.

Age Juurikas on salvestanud ERRi arhiivi kõik Mart Saare klaveriprelüüdid, Skrjabini ja Albénizi klaveriteoseid ning erinevates koosseisudes uuemat eesti kammermuusikat. Alates 2017. aastast on Age Juurikas ERP artist. 2018. aasta alguses ilmus tema debüütplaat „The Soul of Fire“, mis pälvis aasta kammermuusikaalbumi auhinna.

Sten Heinoja on silmapaistev ja rahvusvaheliselt tunnustatud pianist, kes on nii sooloartisti kui ka kammermuusikuna astunud üles mitmetes riikides, sealhulgas Indias, Hiinas, USA-s, Iisraelis, Venemaal, Jaapanis ja Euroopas. Heinoja esineb regulaarselt erinevate koosseisude ja lavapartneritega ning tema repertuaaris on olulisel kohal Viini klassikute ja 20. sajandi heliloojate looming. Viimastel aastatel on ta olulisimaks lavakaaslaseks tšellist

Sten Heinoja. Foto: Kaupo Kikkas

Marcel Johannes Kits. Koos viiuldaja Triin Ruubeli ja tšellist Theodor Singiga kuulub Heinoja klaveritriosse Hämarik, kellega esitatakse teoseid klassikalisest klaveritrio repertuaarist tänapäeva muusikani. Sageli musitseerib ta orkestrite ees: ERSO, Kymi Sinfonietta, Tallinna Kammerorkester, Tel Avivi ooperiorkester, Florida Lakesi Sümfooniaorkester, Jeruusalemma Sümfooniaorkester jt mitmete tuntud dirigentide juhatusel, nagu Aldert Vermuelen, Andres Mustonen, Alexei Izmirlijev, Eimear Noon, James Feddeck, Arvo Volmer jt.

Heinoja on olnud edukas mitmetel kodu- ja välismaistel konkurssidel, võites muuhulgas VIII Eesti pianistide

konkursi ja saate „Klassikatähed“ (2016). 2018. aastal sai ta esikoha Londonis toimunud Kendall Tayloriga nim Beethoveni-konkursil. Samal aastal valiti Heinoja osalema mainekale konkursile Honens 2018 New Yorgis, kus ta jõudis veerandfinaali. Edu on saanud teda ka kammermuusika konkurssidel: 2020. aastal omistati tema duole koos Roberto Ruisiga mainekas Swiss Ambassador Award.

Sten Heinoja alustas klaveriõpinguid juba 4-aastaselt Tallinna Muusikakeskkoolis Maie Klesmenti juhendamisel. Tema haridustee jätkus samas koolis Marju Rootsi klaveriklassis, teismelisena hakkas teda kaasjuhendama EMTA professor Ivari Ilja, kelle klassis omandas ta 2015. aastal bakalaureusekraadi *cum laude*. Õpingud jätkusid Londoni Kuningliku Muusikakolledži magistriõppes (juhendajad prof Vanessa Latache ja Sofia Guljak), mille läbimiseks omistati talle täisstipendium. 2017. aastal omandas ta magistrikraadi ja 2018. aastal artistidiplomi, mõlemad *cum laude*. 2021. aastast õpib Heinoja EMTA doktorantuuris, uurides Mart Saare modernistliku klaveriloomingu põhjal kõlaloomise võimalusi klaveril.

Sten Lassmann. Foto: Kaupo Kikkas

Sten Lassmann on tuntud ja hinnatud Eesti pianist, kes on saavutanud tunnustust nii kodu- kui ka välismaal. Ta on andnud soolo- ja kammerkontserte ning soleerinud paljude orkestrite ees, esinedes mainekates kontserdipaikades, nagu Moskva konservatooriumi saalid, Purcell Room Londonis, Giuseppe Verdi saal Milanos ja Glenn Gould Studio Torontos ja Keelatud Linna kontserdisaal Pekingis. Ta on teinud koostööd mitmete tuntud dirigentidega, nagu Jüri Alperen, Nikolai Aleksejev, Paul Mägi, Risto Joost, Mihhail Gerts, Olari Elts ja Arvo Volmer. Viimaste aastate lavapartnerite hulka kuuluvad viiuldajad Stanislav Pronin, Pavel Berman, Robert Traksmann, Triin

Ruubel, Movses Pogossian ja Anna-Liisa Bezrodny, sopran Arete Kerge, metsosopranid Karis Trass ja Maarja Purga, bass Pavlo Balakin ning tšellist Valle-Rasmus Roots.

Lassmann on õppinud Tallinna Muusikakeskkoolis (õp Ell Saviauk, Ira Floss, Ivari Ilja), Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias (prof Ivari Ilja) ning Londoni Kuninglikus Muusikaakadeemias (prof Ian Fountain). Ta on täiendanud end ka Pariisi konservatooriumis ning osalenud mitmete tuntud pianistide meistrklassides (Boris Berman, Konstantin Lifschitz, Michael Roll, Alexander Satz, Howard Shelley jt).

Lisaks esikohale VI vabariiklikul pianistide konkursil Tallinnas (2002) pälvis ta Londonis Alexander Kelly mälestusauhinna (2007) ning oli Harold Hyam Wingate fondi stipendiaat 2009–2012. Ta on XIV Heino Elleri nim muusikapreemia (2011) ja Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia laureaat (2015, 2021) ning valiti aastal 2018 Londoni Kuningliku Muusikaakadeemia liikmeks (ARAM). Sten Lassmanni albumit „Heino Eller. Complete Piano Music“, vol. 9 pärjati 2024. aasta Eesti Muusikaauhinnade galal parima klassikaplaadi auhinnaga.

Praegu kirjutab ta monograafiat Elleri klaveriloomingust, mis ilmub EMTA kirjastuses 2024. aastal. Elleri klaverimuusika oli Lassmanni

dokoritöö aluseks Londoni Kuninglikus Muusikaakadeemias (filosoofiadoktori kraad esituspraktikas, 2013) ning vahemikus 2011–2023 andis ta Londonis koostöös plaadifirmaga Toccata Classics välja üheksast CD-plaadist koosneva sarja kogu Elleri klaverimuusikaga. Lassmann on Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Interpretatsiooniosakonna klaveri vanemlektor, Eesti Klaveriõpetajate Ühingu juhatuse liige ning MTÜ Eesti Pianistide Liidu ja Heino Elleri SA asutajaliige.

Eesti Kontsert: produtsent Maarit Kangron, assistent Gerde Kadi Kuusk

Eesti Kontsert

BACH AGAINST THE MACHINE

DAGAMBA

Läti

Valters Pūce tšello, helilooja • **Dainis Tenis** klaver, helilooja
Antons Trocjuks tšello • **Artūrs Jermaks** trummid
Alise Broka kontrabass

N 2. MAI 19.00 Pärnu kontserdimaja hooaja lõppkontsert
R 3. MAI 19.00 Jõhvi kontserdimaja hooaja lõppkontsert
L 4. MAI 19.00 Estonia kontserdisaal
P 5. MAI 19.00 Vanemuise kontserdimaja

HOOAJA
PEATOETAJA

admirals

LIVIKO
— anno 1898 —

AUTOPARTNER

OLEREX

SORAINEN

eestikontsert.ee